

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: M. P.**, zastoupen Mgr. Milošem Procházkou, advokátem, se sídlem Divadelní 4, Brno, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 36 Az 737/2003 - 39 ze dne 29. 7. 2004,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Mgr. Miloši Procházkovi, advokátu, se sídlem v Brně, Divadelní 4, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 2558,50 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 6. 2003, č. j. OAM - 2007/AŘ - 2002, byl žalobci (dále jen „stěžovatel“) zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 6. 11. 2001, č. j. OAM - 4636/VL - 11 - OL5 - 2001, kterým nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a nebyla na něho vztažena překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatel svou vlast opustil a do České republiky přijel v roce 2001 na pozvání svého syna. Ten z Arménie odjel v roce 1994, když zjistil,

že by měl vykonávat vojenskou službu v N. K.. Příslušníci vojenské policie stěžovatele po synově odjezdu ze země často navštěvovali, odváželi na vojenskou správu a v několika případech se k němu i hrubě chovali. V roce 1997 jej po takové návštěvě postihl infarkt. Do České republiky přijel až v době, kdy jeho děti měly prostředky na to, aby mu zajistily letenku. Protože zde žijí na základě pracovního povolení, on sám si vstupem do azylového řízení chtěl legalizovat pobyt, aby zde mohl s dětmi zůstat. Žalovaný proto po zhodnocení stěžovatelových výpovědí neshledal splnění podmínek výše uvedených ustanovení zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Brně, v níž namítal porušení jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), upravujících povinnosti žalovaného v průběhu správního řízení a § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu. Tato porušení však nijak blíže nespécifikoval a pouze odkázal na obsah protokolu o pohovoru a ostatní spisový materiál. Na výzvu soudu posléze žalobu doplnil v tom smyslu, že napadl rozsah provedeného dokazování. To bylo vedeno pouze informací Ministerstva zahraničí USA za rok 2000 a naopak nebylo provedeno dokazování stěžovatelem navrhovanou informací Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z roku 1999, která byla označena za časově irelevantní.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně, blíže označeným v záhlaví, byla žaloba stěžovatele zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž vycházelo rozhodnutí žalovaného, byla dostatečná a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí jsou v souladu se zákonem. Konstatoval, že v postupu žalovaného neshledal vady, které by spočívaly v tom, že by nebyly dostatečně shromážděny podklady pro rozhodnutí nebo že by při jejich získávání byl porušen zákon. Naopak soud shledal správným závěr žalovaného, že potíže, které v průběhu řízení před žalovaným stěžovatel popsal, nezakládají opodstatněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu ani důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 téhož zákona. Soud se rovněž ztotožnil se závěry žalovaného o neexistenci překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, kterou se domáhal jeho zrušení a zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V jejím odůvodnění uvedl, že nesouhlasí se závěry krajského soudu ohledně rozsahu soudního přezkumu a možnosti soudu provést vlastní dokazování, neboť se domnívá, že požadavkům pojmu „plná jurisdikce“ nedostačuje pouze provedení kasačního přezkumu před správním soudem. Podle nové právní úpravy má soud možnost provést dokazování, krajský soud se však dle stěžovatelova názoru řídil dřívější právní úpravou, když výslovně uvedl, že by překročil svou pravomoc, kdyby provedl vlastní dokazování. Závěrem uvedl, že v návaznosti na výše uvedené považuje odůvodnění rozsudku soudu ohledně námítky směřující do hodnocení důkazů ze nezákonné, a uplatnil kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V doplnění kasační stížnosti učiněném prostřednictvím ustanoveného zástupce uvedl, že pochybení krajského soudu spatřuje v důvodech dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., neboť soud nesprávně posoudil právní otázku týkající se interpretace § 12 a § 14 zákona o azylu a žalovaným zjištěná skutková podstata nemá oporu v obsahu správního spisu. Soud ani žalovaný si dle jeho názoru nezajistil dostatek důkazů, a to ani důkazy navrhované stěžovatelem. Naopak vycházel ze zpráv o dodržování lidských práv, které jsou však poplatné politickému režimu v dané zemi. Stěžovatel opustil svou vlast z důvodného strachu z pronásledování policií, a to v době, která byla při jeho postavení učitele velmi významná, tj. konec školního roku.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu byly

vydány v souladu s právními předpisy. Odkazuje na správní spis, zejména vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné v průběhu správního řízení. Z výše uvedených důvodů navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatel namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek, vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelovo tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu podle § 12, § 14 zákona o azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Nejvyšší správní soud předně přezkoumal závěry krajského soudu ohledně posouzení skutečnosti, zda byl stěžovatel ve své vlasti pronásledován či se takového pronásledování opodstatněně obával z důvodů jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu) a jeho pochybení neshledal. Potíže, jimž se stěžovatel vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. obtěžování návštěvami vojenské policie, která usiluje o vykonání vojenské služby stěžovatelovým synem, nemohou být za takové pronásledování považovány. Jde toliko o obtíže nedosahující intenzity pronásledování, protože postup policie, která v průběhu let 1994 – 2001 stěžovatele několikrát navštívila a sepsala s ním protokol, že jeho syn nebyl nalezen, nelze v žádném případě považovat za perzekuci vůči stěžovateli. Nepřímo to potvrdil i sám stěžovatel, když v průběhu pohovoru před žalovaným uvedl, že svou vlast opustil až ve chvíli, kdy na jeho cestu měly jeho děti dostatek finančních prostředků. Nikoli tedy v bezprostředním ohrožení či z důvodu opodstatněných obav z pronásledování. Nelze souhlasit s tvrzením zástupce stěžovatele v doplnění kasační stížnosti, že se tak stalo ve zvláště významné době konce školního roku, jelikož stěžovatel dle vstupního razítka v jeho cestovním pase (fotokopie je obsažena ve správním spise) vstoupil na území České republiky dne 19. 4. 2001.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, pokud v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kriteria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem,

zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ze spisů nevyplývají žádné skutečnosti svědčící o překročení mezí správního uvážení žalovaným nebo o jeho zneužití, neboť žalovaný posoudil osobní situaci stěžovatele a důvod hodný zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu neshledal. Míra volnosti správního uvážení správního orgánu je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Tato stěžovatelova námitka tedy není důvodná.

Námítky stěžovatele ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu, lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Formulace, které krajský soud při odůvodňování svých závěrů použil, mohou skutečně vyvolávat dojem, že si možností, které sám má při provádění dokazování, nebyl vědom. Nejvyšší správní soud ovšem konstatuje, že v přezkoumávané věci je podstatné, že ani sám stěžovatel v žádném ze svých podání v průběhu celého azylového řízení neuvedl, co by jím navrhovaným důkazem mělo být prokázáno. Jak bylo výše uvedeno, stěžovatelovy potíže nebyly takového charakteru, aby mohly být považovány za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, a vzhledem ke stěžovatelovým výpovědím je zřejmé, že nepatřil ani do jinak ohrožené skupiny osob (vykonával práci učitele a pobíral zásluhový důchod). Pokud tedy krajský soud shledal provedené dokazování dostatečným a obecnou situaci v Arménii posuzoval na základě obecné informace o zemi vydané v roce 2001, pak ani Nejvyšší správní soud nepovažuje za nezbytné rozšiřovat dokazování o informaci z roku 1999.

Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna právnímu zástupci stěžovatele, který byl ustanoven usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2004, č. j. 36 Az 737/2003 - 49, byla stanovena za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení včetně studia spisu a doplnění kasační stížnosti) na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 2000 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 408,50 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznávají náhrady nákladů v celkové výši 2558,50 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu